

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A.**, nar. X., bytom P., zastúpenej advokátom JUDr. V., P., proti žalovanému **S.**, K., IČO: X., zastúpenému advokátkou Mgr. J., N., **o určenie neplatnosti výpovede, o určenie, že pracovný pomer skončil výpoveďou z organizačných dôvodov, o zaplatenie náhrady škody vo forme ušlej mzdy a odstupného 4 164,10 Eur, o zaplatenie prémie 555,- Eur s príslušenstvom,** vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9 C 202/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 31. januára 2012 sp. zn. 10 Co 153/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a.**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov dovolacieho konania vo výške 209,97 Eur, na účet právnej zástupkyne Mgr. J., do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Piešťany rozsudkom z 23. mája 2011 č.k. 9 C 202/2009-220 zamietol žalobu žalobkyne o určenie neplatnosti výpovede z 26. mája 2009, o určenie, že pracovný pomer skončil výpoveďou z organizačných dôvodov 30. októbra 2009, o náhradu škody vo forme ušlej mzdy mesačne 832,82 Eura za obdobie od 1. augusta do 30. októbra 2009 a zaplatenie dvojmesačného odstupného spolu vo výške 4 164,10 Eur spolu s 9%-ným úrokom ročne od 2. septembra 2009 do zaplatenia a o zaplatenie mesačných prémie vo výške 138,75 Eura za obdobie od 1. apríla 2009 do 31. júla 2009 vo výške 555,- Eur spolu s 9%-ným úrokom ročne od 2. septembra 2009 do zaplatenia s tým, že o náhrade trov podľa § 151 ods. 3 O.s.p. rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Mal za to, že písomná výpoveď žalovaného žalobkyni z pracovného pomeru z 26. mája 2009 podľa § 63 ods. 1 písm. d/ bod 4. Zákonníka práce z dôvodu neuspokojivého plnenia pracovných úloh (prvý výpovedný dôvod) je platná, keďže vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že riadne, bez časového sklzu a správne nevedla pokladnicu, pričom na odstránenie nedostatkov bola písomne v posledných 6 mesiacoch vyzvaná 20. februára 2009 v primeranom čase dvoch týždňov, čo však neučinila. Ďalej mal za to, že výpoveď žalovaného žalobkyni z pracovného pomeru z druhého výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce je neplatná, pretože aj keď vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že neuposlúchla príkaz žalovaného a svojvoľne si vyplatila prémie (viazané na včasnosť vedenia účtovníctva, čo nesplnila), nebolo preukázané splnenie formálnoprávnej podmienky platnosti výpovede, podľa § 63 ods. 5 Zákonníka práce oboznámiť zamestnanca s dôvodom výpovede a umožniť mu vyjadriť sa k nemu. Vychádzajúc z platnosti výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. d/ bod 4. Zákonníka práce zamietol žalobu aj v časti o zaplatenie náhrady škody vo forme ušlej mzdy a o vyplatenie odstupného s príslušenstvom, pretože dôvodnosť týchto nárokov je odvodená od určenia neplatnosti výpovede. Ďalej mal za to, že nárok žalobkyne na zaplatenie prémie bol závislý od dodržiavania termínov, keď vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že žalovaná ani po napomenutí neodstránila časový sklz vo vedení účtovníctva, čím nesplnila dohodnutú podmienku a preto aj túto časť žaloby ako neodôvodnenú zamietol, poukazujúc i na skutočnosť, že inšpektorát práce v kontrolovanom období v marci až v máji 2009 nezistil porušenie pracovných predpisov žalovaným v oblasti miezd a dovoleníek.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 31. januára 2012 sp. zn. 10 Co 153/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Mal za to, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i prevažne správne právne posúdil. Aj keď na dôvody použité súdom prvého stupňa pri rozhodovaní vo veci samej by postačovalo len odkázať (prvá časť ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p.), z dôvodu potreby vypořádania sa s námietkami odvolania žalobkyne a z dôvodu nesprávneho posúdenia otázky platnosti výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce s poukazom na § 63 ods. 5 Zákonníka práce v znení platnom a účinnom do 31. augusta 2011 doplnil ešte, že sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa, že žalovaný preukázal závažné porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Ďalej doplnil, že ustanovenie § 74 Zákonníka práce v znení platnom a účinnom do 31. augusta 2011 ukladá zamestnávateľovi povinnosť prerokovať výpoveď

alebo okamžité skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov, iba pokiaľ sú títo uňho zriadení, keďže sa jedná o právo a nie povinnosť zamestnancov podľa § 11a Zákonníka práce, ktorú skutočnosť však žalobkyňa netvrdila ani nepreukazovala a jej poukazovanie na počet zamestnancov je irelevantné. Ďalej doplnil, že aj keď výpoveď žalovaného žalobkyni obsahuje dva výpovedné dôvody súčasne, sú uvedené konkrétne, jasne, určito a skutkovo nezameniteľne a preto je výpoveď platná, keď pri týchto výpovedných dôvodoch nie je podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce zamestnávateľ povinný ponúknuť zamestnancovi pracovné miesto. Ďalej doplnil, že podľa § 63 ods. 5 Zákonníka práce, nesplnenie povinnosti zamestnávateľa vopred oboznámiť zamestnanca s dôvodom výpovede pri výpovedi pre porušenie pracovnej disciplíny a umožniť sa k nemu vyjadriť, nespôsobuje neplatnosť výpovede. Ďalej sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že v konaní bolo preukázané neuposlušnosť príkazu žalovanej žalobkyni (svojevoľné vyplatenie prémie) avšak na rozdiel od neho mal za to, že výpoveď podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zákonníka práce je platná. Ďalej sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že žalobkyňa nesplnila dohodnuté podmienky a preto jej nevznikol nárok na vyplatenie prémie.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila podľa § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Mala za to, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. g/ O.s.p. lebo vo veci rozhodovala vylúčená sudkyňa, ktorá sa v priebehu konania dopustila viacerých procesných a vecnoprávných pochybení takej závažnosti, že vzhľadom na jej predpokladanú úroveň profesionálnych znalostí a skúseností sa tieto procesné porušenia javia ako možnosť pochybností o jej nezaujatosti. Pri vypočúvaní svedka Ing. Michala Sedláka sa sama vyjadrovala, komentovala, neprávom obvinila žalobkyňu, že opakovane zasahuje do jej vyjadrení, sama sa opýtala na námietku zaujatosti a vzápätí vydala uznesenie o poriadkovej pokute 50,- Eur, pričom vopred žalobkyňu neupozornila, že nemá zasahovať do jej vyjadrení inak jej hrozí poriadková pokuta. Ďalej mala za to, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), keď súdy sa odchyľili od právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vysloveného vo veci s poukazom na dôvody prípustnosti dovolania uvedené v čl. III bod 2. dovolania a súdy dospeli na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, keďže nevykonali všetky navrhnuté dôkazy a tým

nezistili skutkový stav. Ďalej mala za to, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci z ňou uvádzaných dôvodov (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozsudok prvostupňového aj odvolacieho súdu je vecne správny a dovolanie nie je procesne prípustné, keďže smeruje proti rozsudku, ktorý nemožno napadnúť dovolaním podľa § 238 ods. 1, 2, 3 O.s.p. a konanie nie je postihnuté ani niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Čo sa týka zaujatosti sudkyne, žalobkyňa túto v konaní nikdy nenamietala a z konania sudkyne nemožno mať dojem, že by mala byť v konaní vylúčená, keď z prednesov žalobkyne vyplýva, že sudkyňu a sudcov bude považovať za zaujatých, ak rozhodnú v jej neprospech, teda si otázku úspešnosti v konaní zamieňa so zaujatím a vylúčením sudcov. Ďalej mala za to, že nesprávne hodnotenie dôkazov nie je dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p., tak isto ako ani nesprávne právne posúdenie veci, ktoré možno považovať len za relevantný dovolací dôvod.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie je prípustné, pretože podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávannej veci je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Žalobkyňa dovolaním napadla výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v citovaných ustanoveniach. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru

dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozsudok po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Dovolanie žalobkyne by vzhľadom na uvedené zistenie bolo procesne prípustné, len ak by v konaní súdov nižších stupňov došlo k vade konania podľa § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z týchto väd vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú významné len procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných pod písmenami a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, aj keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd podľa § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k tejto vade, ale jednoznačne (všetky pochybnosti vylučujúce) zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až f/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané, ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Žalobkyňa namietala vadu konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. a to, že vo veci rozhodovala vylúčená sudkyňa.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci, alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebránila v danom prípade dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 písm. g/ O.s.p. posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak než ju posúdil nadriadený súd (R 59/1997).

I keď zákon v § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania podľa rozvrhu práce pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor účastníka konania, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania vecí, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania (kedy tento vzťah vykazuje znaky vzťahu predošlého).

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil žiadne také skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosť o nezaujatosti vo veci konajúcej sudkyne v zmysle uvedeného ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., keď odsek 3 výslovne vylučuje, aby dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci boli okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu

v konaní o prejednávanej veci, alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach, čo bol vzhľadom na obsah dovolania žalobkyne daný prípad. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že námietka žalobkyne o existencii procesnej vady konania podľa § 237 písm. g/ O.s.p. nie je opodstatnená.

Ďalšie námietky žalobkyne, že konanie súdov nižšieho stupňa je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci sú síce prípustnými dovolacími dôvodmi (§ 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.), samotné ale prípustnosť dovolania nezakladajú. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie vecne preskúmať a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania podľa § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyne, ktorá vo veci úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Trovy konania v danom prípade spočívajú v odmene advokáta za právnu službu, ktorú poskytol žalovanému vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu zo 7. júna 2012 (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. č. 655/2004 Zb. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby dovolací súd stanovil podľa § 10 ods. 1, § 11 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 13 ods. 3 tejto vyhlášky vo výške 202,34 Eura (151,05 Eur + 12,17 Eur + 19,56 Eur + 19,56 Eur), čo spolu s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu (§ 16 ods. 3 vyhlášky) 7,63 Eura spolu predstavuje 209,97 Eura.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2013

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová